

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 352/2012
22.05.2013. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Живковић, председника већа, Вере Пешић и Олге Ђуричић, чланова већа, са саветником суда Радојком Маринковић, као записничарем, одлучујући о захтеву Комисије за заштиту конкуренције, Београд, улица Кнегиње Зорке број 7, за преиспитивање судске одлуке - пресуде Управног суда 12 У 1582/12 од 25.06.2012. године, уз учешће противне странке П.д. И. доо за унутрашњу и спољну трговину из Б., коју заступа пуномоћник Р.П., адвокат из Адвокатског ортачког друштва К.&N. из Б., у предмету заштите конкуренције, у нејавној седници већа одржаној дана 22.05.2013. године, донео је

П Р Е С У Д У

Захтев се ОДБИЈА.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом, ставом I диспозитива уважава се тужба тужиоца П.д. И. доо из Б., поништава решење Савета Комисије за заштиту конкуренције Републике Србије број 4/0-02-13/2011-45 од 23.12.2011. године и предмет враћа надлежном органу на поновно одлучивање. Ставом II диспозитива побијане пресуде обавезује се тужени орган да тужиоцу накнади трошкове управног спора у износу од 33.540,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Поништеним решењем од 23.12.2011. године, у ставу I диспозитива, утврђено је да је одредба члана 5. став 4. Уговора о купопродаји број 0038/2009, закљученог дана 09.02.2009. године између И. доо Б., као купца, и продавца концерн S.T. доо Б., који је уговор закључио у име и за рачун зависних друштава S. доо Б., К. Т. ад Г.М. и Т.а. доо Г.М. - у стечају, у којем је прописано да се продавац обавезује да ће применити један јединствени ценовник на подручју целе Републике Србије, забрањен рестриктивни споразум којим је утврђена продајна цена у даљој продаји, чиме је значајно нарушена конкуренција на тржишту трговине на мало прехранбеним производима из програма кондиторских производа, прераде воћа, поврћа и дечије хране привредних друштава: концерн S.T. доо Б., S. доо Б., К. Т. ад Г.М., Т.а. доо Г.М. - у стечају, у неспецијализованим продавницама претежено прехранбене робе и друге робе широке потрошње на територији Србије. Ставом II и III диспозитива оспореног решења, утврђено је да одредбе под тачком 1. Анекса IV/1 и тачком 7. Анекса IV/2 - наведеног уговора представљају забрањен рестриктивни споразум којим је утврђена продајна цена у даљој продаји, чиме је значајно нарушена конкуренција на тржишту трговине на мало прехранбеним производима из програма кондиторских производа S. доо Б. односно прехранбеним производима из програма прераде воћа, поврћа и дечије хране К.Т. ад Г.М., на територији Републике Србије. Ставом IV диспозитива оспореног решења утврђено је да је забрањен рестриктивни споразум из става I, II и III диспозитива ништав, а ставом V је забрањено привредним друштвима из става I свако будуће поступање којим би се могла нарушити конкуренција. Решењем је такође: одбијен предлог S.g. доо из Н.С. за прекид поступка (став VI) одбијен је предлог концерн S.T. доо Б. за обуставу поступка (став VII), а ставом VIII диспозитива ослобођена су од обавезе плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције привредна друштва S.g. доо из Н.С., концерн S.T. доо Б., S. доо Б., К.Т. ад Г.М. и Т.а. доо Г.М. у стечају, док је у ставу IX одбијен предлог тужиоца за ослобађање од обавезе плаћања новчаног износа мере заштите конкуренције. Ставом X диспозитива оспореног решења одређена је мера заштите конкуренције тужиоцу у облику обавезе плаћања новчаног износа у висини 2% од укупног годишњег прихода оствареног у 2008. години и то 569.379.780,00 динара и наложено тужиоцу да уплату наведеног износа изврши на назначени рачун у корист буџета Републике Србије (став XI) и то у року од четири месеца од дана пријема решења под претњом принудног извршења (став XII). Ставом XIII је одбијен предлог тужиоца за извођење доказа за вештачење, а ставом XIV је одређено да се решење објављује у "Службеном гласнику Републике Србије" и на интернет страни туженог.

Захтев за преиспитивање побијане пресуде поднет је због повреде Закона о заштити конкуренције, Закона о општем управном поступку и Закона о управним споровима. Наводима захтева подносилац указује да је у предметном спору Управни суд морао да одржи усмену и јавну расправу због сложености предмета како би утврдио чињенично стање и основаност навола тужиоца. Сматра да је погрешно

предмета како он утврдио тивени по ставе и основаност навода тужилоца. Сматра да је погрешно примењена одредба члана 74. Закона о заштити конкуренције, јер је пријемом пријаве – обавештења о постојању споразума коју је П.д. И. доо Б. доставило позивом на одредбе члана 71. став 5. претходног Закона, Комисија дошла до сазнања које основано указује да је извршена радња којом се врши повреда одредби Закона о заштити конкуренције, на основу чега је једино било могуће покренути поступак по службеној дужности, а не по захтеву странке. Ово и јер из природе ове пријаве и одредби претходног закона произилази да подносилац пријаве није тражио нити је могао да тражи покретање поступка, јер такав захтев може поднети само учесник на тржишту коме је проузрокована штета, већ је себи покушао да обезбеди могућност да у случају покретања поступка буде ослобођен од казне. Сматра да је Управни суд погрешно применио правила општег али и посебног управног поступка прописана Законом о заштити конкуренције, у односу на предлоге који се односе на извођење доказа саслушањем сведока у циљу утврђивања чињенице ко је иницијатор закључивања предметног споразума. Ово јер је Комисија одбила предлог за саслушање додатних сведока с обзиром да у поступку нису наведена њихова имена и адресе, нити је саслушање сведока подобно доказно средство за утврђивање спорне чињенице. Стога сматра да је наведени закључак Комисије правилан, а с обзиром да је саслушано пет сведока на исту околност као и да је сам тужилац на усменој расправи одустао од извођења доказа саслушањем престала два сведока. Предлаже да Врховни касациони суд уважи захтев и преиначи или укине побијану судску одлуку.

Противна странка је у одговору на захтев навела да сматра да Комисија нема правни интерес за подношење овог правног средства, јер је право на тужбу у управном спору успостављено како би странке имале пред судовима заштиту од незаконитог поступања управних органа, а не да би управни органи имали заштиту код судова. Сматра да је побијана пресуда у свему правилна и на закону заснована и предлаже да Врховни касациони суд одбије захтев као неоснован. У допуни одговора на захтев од 13.11.2012. године, наводи се да је Комисија за заштиту конкуренције, поступајући у извршењу побијане пресуде, донела решење од 25.10.2012. године, које је достављено у прилогу, а којим је у поновном поступку исправила процесне пропусте и одредила се према кључним материјалним питањима на која јој је Управни суд у пресуди указао, чиме је показала и да је захтев поднет Врховном касационом суду неоснован.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Сл. гласник РС" број 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтев је неоснован.

Према образложењу побијане пресуде Управни суд је одлучио као у диспозитиву, јер је нашао да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца. Ово из разлога што је тужена Комисија у образложењу оспореног решења констатовала да је дана 30.10.2009. године, примила од стране П.д. И. доо Б., пријаву споразума – уговора о купопродаји број 0038/2009 од 09.02.2009. године, закљученог са концерном S.T. доо Б., у којој се подносилац пријаве позвао на одредбу члана 71. став 5. Закона о заштити конкуренције, али није на довољно јасан и потпун начин образложила правну природу ове пријаве са аспекта законом прописаног начина покретања поступка у односу на закон који је важио у моменту њеног подношења. Како из напред изнетог произилази да је предметни уговор закључен и пријаву истога поднета Комисији за заштиту конкуренције, у режиму важења Закона о заштити конкуренције ("Сл. гласник РС" 79/2005), а одредбом члана 74. Закона о заштити конкуренције ("Сл. гласник РС" 51/09) предвиђено је да се на поступке који су започети до дана почетка примене овог закона примењују прописи по којима су започети, по налажењу Управног суда, тужени орган је дужан да у поновном поступку детаљно образложи природу пријаве односно обавештења од 30.10.2009. године, од чега ће зависити оцена правилности примењеног материјалног права у конкретној правној ствари. Надаље, према образложењу побијане пресуде тужени орган није правилно применио правила општег као ни посебног управног поступка утврђена Законом о заштити конкуренције у односу на предлоге за извођење доказа дате у току поступка, а који се односе на утврђивање одлучних чињеница о томе ко је иницијатор закључења забрањеног споразума. Управни суд налази да је тужени коначну оцену о овој чињеници засновао на констатацији да је у конкретном случају преговарачка моћ великог купца од одлучујућег значаја за одлуку продавца да пристане на услове који му баш и не иду у прилог како би задржао великог купца, али наведена оцена није поткрепљена конкретним показатељима економско-финансијске природе којима се доказује да је величина купца била од пресудног утицаја на исход преговора који су претходили закључењу споразума, а предлог тужиоца за утврђивање наведене чињенице извођењем доказа вештачењем, Комисија је одбила. Такође, према образложењу побијане пресуде, констатација дата у образложењу оспореног решења о наступању штетних последица, нарочито на тржишту трговине на мало у неспецијализованим продавницама, није довољно образложена, односно није економско-финансијским параметрима поткрепљена, због чега се за сада не може прихватити као правилна и на закону заснована. Налазећи да је са наведених разлога оспорено решење донето уз битне повреде правила поступка од утицаја на решење ове управне ствари, Управни суд је побијаном пресудом уважио тужбу и поништио оспорено решење, а предмет вратио на поновно одлучивање, како би тужени у поновном поступку отклонио повреде правила поступка на које му је указано побијаном пресудом, уз обавезу поступања сагласно примедбама суда изнетим у пресуди.

Оцењујући законитост побијане пресуде Врховни касациони суд налази да је та пресуда донета без повреда правила поступка и уз правилну примену материјалног права на утврђено чињенично стање. Побијаном пресудом је правилно уважена тужба тужиоца и поништено решење Комисије за заштиту конкуренције од 23.12.2011. године, за коју одлуку је Управни суд у образложењу дао јасне и одређене разлоге којима се руководио при оцени законитости оспореног решења и у погледу чињеничног стања и

у погледу примене процесног и материјалног права, као и јасне налоге туженом за поступање у поновном поступку.

Врховни касациони суд је ценио наводе захтева да је Управни суд повредио Закон о управним споровима тиме што није одржао јавну расправу, па је нашао да ови наводи нису од утицаја на другачију одлуку суда по поднетом захтеву. Ово из разлога што се из достављених списа види да у управном поступку, као ни међу странкама, није спорно време закључења уговора - забрањеног споразума, као ни време када је П.д. И. доо Б., позивајући се на одредбу члана 71. став 5. Закона о заштити конкуренције ("Сл. гласник РС" 79/2005), поднело Комисији за заштиту конкуренције пријаву тог споразума. Како је Управни суд побијаном пресудом закључио, правилно се позивајући на одредбу члана 74. Закона о заштити конкуренције ("Сл. гласник РС" 51/09), да од правне природе ове пријаве, са аспекта законом прописаног начина покретања поступка у односу на закон који је важио у моменту њеног подношења, зависи оцена правилности примењеног материјалног права у конкретној правној ствари, то по оцени овог суда, није повредио закон на штету подносиоца захтева тиме што није одржао расправу, јер из изнетог произилази да није имао потребу за поновним утврђивањем чињеничног стања на јавној расправи.

Врховни касациони суд је ценио наводе одговора на захтев да Комисија за заштиту конкуренције нема правни интерес за подношење овог правног средства, па налази да исти нису основани. Ово јер је одредбом члана 10. Закона о управним споровима прописано да су странке у управном спору тужилац, тужени и заинтересовано лице, а према члану 49. истог Закона, право подношења захтева за преиспитивање судске одлуке имају странке и надлежни јавни тужилац.

Са изнетих разлога, налазећи да су и остали наводи захтева без утицаја на другачије одлучивање о законитости побијане пресуде, Врховни касациони суд је на основу члана 55. став 1. Закона о управним споровима одлучио као у диспозитиву.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 22.05.2013. године, Узп 352/2012

Записничар,

Радојка Маринковић,с.р.

Председник већа - судија,

Снежана Живковић,с.р.